

Síla přímlyvné modlitby

(vybráno ze stejnojmenné knihy Kateřiny Lachmanové)

Někdy máme pocit, že modlit se za druhé a za svět je ta nejméně efektivní služba, jakou člověk může konat. Ale přímlyvná modlitba je duchovní zbraň těžkého kalibru, nikoli nouzová vycpávka volného času těch, kdo nic lepšího dělat neumějí nebo nemohou. Jejím prostřednictvím se v neviditelné sféře odehrává duchovní boj, jehož ovoce se svým časem projeví viditelným způsobem. A projeví se vždycky, i když ne vždycky podle našich očekávání. Přímlyvná modlitba je projevem naší víry v Boha a lásky k bližnímu. Naší víry, protože přímlyvou vyjadřujeme, že Bůh může a chce pro druhého vykonat dobro neskonale větší, než jaké jsme my schopni vykonat. A lásky k bližnímu, protože nebýt lhotejný k nouzi druhého a chtít pro druhé dobro je projevem lásky. Křesťanství není a nemůže být náboženstvím individualistů. I při modlitbě Otčenáše nikdo nepřistupujeme k Bohu jen sám za sebe; ne náhodou nás Ježíš naučil modlit se v množném čísle, ve spojení s Kristovým tělem – církví i s celým lidstvem. Modlíme-li se za sebe navzájem, uvědomujeme si, že jsme všichni napojeni tajemným způsobem na Krista a tím jsme spojeni i mezi sebou. Každá mše svatá je nejen díkůvzdáním, ale i velkou přímlyvou za církev po celém světě. Právě proto, že při ní jde o slavení Krista v nás a nás v Kristu, tedy o slavení tajemství Kristova těla, „jehož žádná částička nám nemůže býti lhotejná“.

„Berte na sebe břemena jedni druhých, a tak naplníte zákon Kristův“ (Gal 6,2). Z výzvy listu Galat'anům nevyplývá jen další požadavek, ale i jedna velmi útěšná skutečnost: Jednou ponese břemena druhých já, a jindy se zase mohu spolehnout, že někdo jiný ponese ta moje. Vypráví se příběh, jak námořníci kdesi na Východě po celou noc zápasili s vratkou lodí uprostřed bouře. Situace byla dost dramatická a všichni krajně vyčerpaní. Kolem třetí hodiny ranní jeden z nich povídá: „Teď už můžeme vydechnout, protože v klášteře na pobřeží se mnozí začínají modlit.“

Podobně vnímal sílu liturgických modliteb a eucharistie Thomas Merton, když se ještě jako laik účastnil nočních modliteb a ranní mše svaté v jednom trapistickém klášteře: Úžasné žalmy, úžasný zpěv mnichů... Jaký pramen života, jaká síla a milost zpěvu! Země ožívala a oplývala novou plodností a novým významem v radosti tohoto prostého a krásného zpěvu, který postupně vrcholil v konventuální mši. Tito muži, skrytí v anonymitě svého chóru a svých bílých kápí, dělají pro svou zemi, co nikdy nemůže vykonat žádná armáda, žádný kongres, žádný prezident: získávají pro ni milost, ochranu a přátelství Boží.

„...Nemáme představu, kolik lidí se modlilo, abychom se dokázali zastavit a zaslechli tichý Boží hlas. Všude kolem nás je neviditelný věnec milosti a bliženské lásky. Něco jako zářící elektronická síť, jako internet obětí, modliteb, slz a úpěnlivých proseb, jimiž ti, kteří Boha milují, na něho naléhají, aby se dal poznat dalším lidem, které sami ani neznají...“

Je vskutku povzbudivé vědět, že ve světě jsou přímlyvci, kteří jej doslova skrápějí milostí, a že v každém okamžiku se po celém světě pozvedají modlitby za všechny lidi, zvláště za ty, kteří procházejí zkouškami. To ale neznamená, že Božímu jednání budeme vždycky rozumět. Mnohé vytrvalé přímlyvné modlitby se odehrávají v temnotě víry, kde se nelze opřít o viditelná znamení Boží přízně – tak jako když se zatmělo po celé zemi ve chvíli Kristova umírání na Golgotě a on sám, obtížen hříchem světa, na čas prožil ztrátu Boží blízkosti. Proto je přímlyvná modlitba někdy službou nesnadnou. Ale v přímlyvné modlitbě se rovněž dotýkáme tajemství naší spoluúčasti na spáse světa.

„Není nic chladnějšího než křesťan, který se nezajímá o spásu svých bližních.“ Z jedné strany platí, že dílo spásy je „dokonáno“ a ke Kristově oběti není třeba nic přidávat, ale z druhé strany je pravda, že jsme povoláni mít podíl na jeho poslání, že máme být „spolupracovníky na jeho díle“. Možná by Pán Bůh mohl udělat všechno sám, ale evidentně nechtěl, rozhodl se udělat mnohé i skrze nás a s námi. A o je třeba vzít vážně.

Celou hloubku a všechny detaily Božích plánů nikdy nepochopíme, ale smíme do nich nahlédnout. Z toho je zřejmé, že s námi Bůh chce mít partnerský vztah (srov. Jan 15,15). Kdyby se Boží záměry uskutečňovaly logikou „o nás bez nás“, bylo by sice menší riziko jejich nezdaru, ale znamenalo by to také, že jsme bráni v potaz jen jako bezduché figurky na Boží šachovnici.

Odkud ale víme, že Bůh s námi ve svém díle vážně počítá? Posláním křesťana je stát se *člověkem*, přičemž zralé člověčenství se poměřuje mírou Kristovy plnosti (srov. Ef 4,13). Stát se plně člověkem tedy znamená žít jako Kristus pro druhé a pro svět, stát se jako on darem pro druhé, dobrým Samaritánem, tedy *bližním* pro každého, kdo strádá (srov. Lk 10,37). Na křesťanství ale není úžasné to, že nám zvedá laťku (Jan 13,34), to by mohlo vést jen k malomyslnosti, vždyť už starozákonní morální laťka se ukázala být nad lidské síly (srov. Řím 2-3). Radostná zvěst spočívá v tom, že skrze Krista přichází i nová síla. Je to Duch svatý, Duch Kristův, který proměňuje srdce kamenná v srdce z masa, ukládá do nich Boží zákon, a tím uschopňuje člověka zevnitř, aby mohl dostát nárokům evangelia. Ježíš Kristus je pro nás nejen ztělesněním Boží lásky agapé, ale jejím zdrojem, tím, že nám dal dar svého Ducha (srov. Řím 5,5). To už se dostáváme k nejhlubší podstatě přímlyvné modlitby, k tajemství Krista – prostředníka mezi Bohem a člověkem, který je naším přímlyvcem u Boha *par excellence*. *Je stále živ a přímlyvá se za ně* (Žid 7,25)

Děkujeme našim řeholním sestřím v klášteře, sestře Petře a sestře Anežce. Za jejich přímlyvné modlitby. Za to, že je můžeme požádat o pomoc a modlitební podporu, svěřit jim naše prosby o modlitby na konkrétní úmysly.

-pod-